

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu a Rade s názvom „Nová éra letectva – Otvorenie trhu leteckej dopravy pre bezpečné a udržateľné používanie systémov diaľkovo pilotovaných lietadiel na civilné účely“

(Úplné znenie tohto stanoviska sa nachádza v anglickom, vo francúzskom a v nemeckom jazyku na webovej stránke európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov www.edps.europa.eu)

(2015/C 48/04)

I. Úvod

I.1. Konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

1. Dňa 8. apríla 2014 Komisia prijala oznámenie Európskemu parlamentu a Rade s názvom „Nová éra letectva – Otvorenie trhu leteckej dopravy pre bezpečné a udržateľné používanie systémov diaľkovo pilotovaných lietadiel na civilné účely“ (ďalej len „oznámenie“) ⁽¹⁾.
2. RPAS sú systémy diaľkovo pilotovaných lietadiel alebo, inými slovami, lietadlá, ktoré môžu lietať bez potreby pilota na palube. Väčšinou sa nepoužívajú ako jednoduchý letecký systém a zahŕňajú zariadenia, ako sú kamery, mikrofóny, senzory, GPS, ktoré môžu umožňovať spracovanie osobných údajov.
3. Ako bude ďalej rozpracované v tomto stanovisku, na túto rozvíjajúcu sa technológiu sa uplatňujú práva na súkromný a rodinný život a ochranu údajov, ako sú zaručené v článku 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach Rady Európy a v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie. Okrem toho sa systémy diaľkovo pilotovaných lietadiel musia posudzovať veľmi dôkladne, keďže majú rovnaký potenciál vážne narušiť práva na súkromný a rodinný život a ochranu údajov ako online technológie, o ktorých rozhodol Súdny dvor Európskej únie v rozsudkoch *Digital Rights Ireland* ⁽²⁾ a *Google Spain/AEPD* ⁽³⁾.
4. EDPS preto víta skutočnosť, že s ním Komisia konzultuje o tomto oznámení.

IV. Závery

65. EDPS víta skutočnosť, že s ním Komisia o tomto oznámení vedie konzultácie, a zdôrazňuje, že civilné použitie RPAS pokrýva všetky oblasti, na ktoré sa nevzťahuje vojenské použitie, a teda sa neobmedzuje na obchodné účely. Takisto víta, že v oznámení sa nielen zdôrazňujú sociálne a hospodárske výhody civilného použitia RPAS, ale súkromie, ochrana údajov a bezpečnosť sú tu tiež identifikované ako kľúčové prvky, s ktorými sa má zabezpečiť súlad na ich rozšírenie.
66. Malo by sa rozlišovať medzi RPAS a letúnmi a kamerovými systémami, lebo „mobilnosť a nenápadnosť“ RPAS umožňujú ich použitie v oveľa väčšom počte situácií. Okrem toho je možné ich kombinovať s ďalšími technológiami, ako sú kamerové zariadenia, senzory WiFi, mikrofóny, biometrické senzory, GPS systémy, systémy čítajúce IP adresy, sledovacie systémy RFID, ktoré všetky ponúkajú možnosť spracúvať osobné údaje a vytvárať potenciálne výkonné sledovacie nástroje.

⁽¹⁾ COM(2014) 207 final, 8. apríl 2014.

⁽²⁾ Spojené veci C-293/12 a C-594/12, *Digital Rights Ireland Ltd/Minister for Communications, Marine and Natural Resources, Minister for Justice, Equality and Law Reform, The Commissioner of the Garda Síochána, Írsko a the Attorney General, a Kärntner Landesregierung, Michael Seitlinger, Christof Tschohl a i.*, rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 8. apríla 2014 [návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré podali High Court of Ireland (Írsko) a Verfassungsgerichtshof (Rakúsko)].

⁽³⁾ Vec C-131/12, *Google Spain SL, Google Inc./Agencia Española de Protección de Datos (AEPD)*, rozsudok Súdneho dvora z 13. mája 2014.

67. EDPS by preto chcel zdôrazniť, že použitie RPAS zahŕňajúce spracovanie osobných údajov predstavuje vo väčšine prípadov narušenie práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zaručeného článkom 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach Rady Európy (ďalej len „EDEP“) a článkom 7 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), lebo ohrozujú právo na intimitu a súkromie zaručené pre všetkých jednotlivcov v EÚ, a preto je možné ich povoliť len za osobitných podmienok a záruk. V každom prípade vždy, keď sa spracúvajú osobné údaje prostredníctvom RPAS prevádzkovaného v EÚ, čo je bežné, uplatňuje sa právo na ochranu osobných údajov zakotvené v článku 8 charty a mal by sa dodržiavať súlad s právnym rámcom EÚ pre ochranu údajov.
68. V praxi sa teda na použitie RPAS jednotlivcami na súkromné činnosti budú zvyčajne vzťahovať požiadavky smernice 95/46/ES a zriedkakedy sa uplatní výnimka pre domácnosti. V každom prípade musí byť, ako predbežná podmienka pre pravidlá o ochrane údajov, spracúvanie osobných údajov zákonné vo všetkých ohľadoch. Znamená to tiež dodržiavanie ďalších príslušných pravidiel v oblastiach, ako sú občianske alebo trestné právo, duševné vlastníctvo, letectvo alebo právne predpisy v oblasti životného prostredia.
69. Spracovanie osobných údajov prostredníctvom RPAS na obchodné alebo pracovné účely musí byť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi na vykonávanie smernice 95/46/ES.
70. EDPS by chcel navyše pripomenúť, že len zverejnenie údajov na internete alebo v novinách bez toho, aby bolo cieľom zverejniť na verejnosti informácie, názory alebo myšlienky, nie je dostatočné na to, aby sa uplatnila výnimka pre žurnalistické účely z článku 9 smernice 95/46/ES.
71. Pri použití RPAS na presadzovanie práva sa tiež musí dodržiavať základné právo na súkromie, lebo tieto činnosti by sa mali zakladať na zrozumiteľných a dostupných právnych predpisoch, slúžiť legitímnemu účelu a mali by byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti a primerané sledovanému účelu. Keď je ich výsledkom spracovanie osobných údajov, vzťahujú sa na ne záruky ochrany údajov ustanovené na úrovni EÚ a Rady Európy.
72. Použitie RPAS na spravodajské účely sa musí riadiť zásadami nevyhnutnosti a primeranosti.
73. So zreteľom na naliehavú potrebu zabezpečiť dodržiavanie požiadaviek na súkromie, ochranu údajov a bezpečnosť, pokiaľ ide o túto potenciálne vysoko rušivú novú technológiu, EDPS podporuje Komisiu v snahe prehodnotiť jej nedostatok právomoci na reguláciu RPAS do 150 kg.
74. EDPS tiež víta iniciatívy a projekty na zvýšenie informovanosti, ktoré by mali byť súčasťou zavedenia RPAS na civilnom trhu EÚ.
75. EDPS odporúča, aby Komisia podporila výrobcov RPAS pri vykonávaní ochrany súkromia už v štádiu návrhu a štandardnej ochrany súkromia a prevádzkovateľov pri vykonávaní posúdení vplyvu na ochranu údajov, keď spracovateľské operácie predstavujú osobitné riziká pre práva a slobody dotknutých osôb vyplývajúce z ich povahy, rozsahu alebo účelu.
76. Ďalšie kroky sú tiež potrebné na podporu opatrení, ktorými by sa uľahčila identifikácia prevádzkovateľa RPAS.

V Bruseli 26. novembra 2014

Giovanni BUTTARELLI

zástupca európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov